

Att vara gravrättsinnehavare

Att vara gravrättsinnehavare, att inneha rätten till graven innebär både ansvar och, som hörs på namnet, rättigheter. Det betyder förenklat att du som gravrättsägare bestämmer över gravplatsen, över vem som får gravsättas där, över gravplatsens utseende samt över gravstenen om sådan finns. Men det finns också regler som är viktiga att känna till, även om du kanske inte kommer att bli berörd av dem i praktiken. Här kan du läsa mer.

Vem kan bli gravrättsinnehavare?

Gravrättsinnehavare kan du bli som är släkting eller nära vän till den gravsatta och man kan vara en eller flera. Vem eller vilka det blir utses av dödsboet efter den avlidne. Detta gäller dock endast vid en ny grav, vid en befintlig grav kvarstår nuvarande innehavare om denne inte önskar annat.

Om innehavaren avlider är det dödsboet efter denne som utser en ny. Du har dock som innehavare rätt att bestämma i förväg, att *förordna*, vem som ska efterträda dig och i sådana fall övergår gravrätten automatiskt vid innehavarens bortgång. Som innehavare kan du även avsäga dig gravrätten och *överlåta* den till någon annan. Förordnanden och överlåtanden ska göras skriftligen till kyrkogårdsförvaltningen.

Du kan bara bli gravrättsinnehavare om du själv vill

Gravanordning och utsmyckning

Du som innehavare både *bestämmer* över och *ansvarar* för gravanordningen (gravsten, kors eller liknande) och utsmyckningen av gravplatsen (tex plantering). Om en gravanordning skall sättas upp eller förändras så görs detta i samråd med kyrkogårdsförvaltningen. En anmälan med ritning skickas in till kyrkogårdsförvaltningen och efter att den blivit godkänd kan den sättas upp. Skulle det bli avslag finns det möjlighet att överklaga, i första steget till Länsstyrelsen. Kyrkogårdsförvaltningens riktlinjer är att alla gravanordningar ska tillgodose "god gravkultur".

Gravanordningen ska monteras på ett säkert sätt enligt CGK:s anvisningar (Centrala Gravvårdskommittén tredje upplagan 2012-09-03). Gravanordningarna besiktigas regelbundet och om de inte uppfyller kraven ansvarar innehavaren för att åtgärda bristerna. Ett meddelande om detta och olika alternativ för hur problemen kan åtgärdas skickas i sådana fall ut från kyrkogårdsförvaltningen.

Gravplatsen skall hållas i "ordnat och värdigt" skick. Det kan man göra på olika sätt, tex med planteringar av olika slag, en platta att ställa en blomkruka på, eller genom att ha gräs runt gravanordningen med möjlighet sätta dit snittblommor i vas.

Gravskötsel och/eller plantering går också att köpa av tex kyrkogårds-förvaltningen.

Som innehavare har du rätt att föra bort gravanordningen efter upplåtelsetidens slut, dock krävs ett medgivande från kyrkogårdsförvaltningen samt att gravanordningen kan förvaras på ett värdigt sätt. Det betyder till exempel att den inte får förvaras på ett sådant sätt att det kan uppfattas som en gravplats.

Du som innehavare har också rätt att ta bort gravanordningen men behålla gravrätten.

Om graven inte skulle skötas enligt ovan, kan gravrätten komma att återtas av kyrkogårdsförvaltningen.

Vem får gravsättas på gravplatsen?

Du som gravrättsinnehavare bestämmer vem eller vilka som får gravsättas på gravplatsen. Är du ensam innehavare har du rätt att själv begravas på platsen, är ni flera ska alla innehavare tillfrågas.

Förnya gravrätten

En gravrätt är alltid 25 år från den senaste gravsättningen, därefter kan du förlänga den med 15 år i taget.

Återlämnad gravrätt eller gravrätt utan gravrättsinnehavare

Om du som innehavare vill återlämna gravrätten till kyrkogårdsförvaltningen anmäler du det skriftligen. Om gravrättstiden inte är passerad står kyrkogårdsförvaltningen som innehavare till dess att gravrättstiden gått ut. Därefter har kyrkogårdsförvaltningen rätt att plocka bort gravvården och återupplåta platsen.

Om ingen gravrättsinnehavare finns registrerad eller om ingen vill eller kan överta en gravrätt återgår den till kyrkogårdsförvaltningen.

Kyrkogårdsförvaltningen hjälper dig gärna vid frågor och funderingar.